

SAMENVATTING

PARTICIPATIEPLAN ARAMIS-INITIATIEF

Vierde herziene versie oktober 2023, fase milieueffectrapportage t/m voorkeursalternatief

OVER ARAMIS

Aramis is een initiatief van TotalEnergies, Shell, Energie Beheer Nederland (EBN) en Gasunie voor het ontwikkelen van een infrastructuur om afgevangen CO₂ van grote industriebedrijven te transporteren naar lege gasvelden diep onder de Noordzee. Dit heet Carbon Capture and Storage (CCS) en is noodzakelijk omdat er nog onvoldoende duurzame energie beschikbaar is om in één keer over te schakelen.

CCS vermindert de hoeveelheid broeikasgassen die in de atmosfeer terechtkomt in de periode die de industrie nodig heeft om het gebruik van fossiele brandstoffen af te bouwen. Daarmee draagt Aramis bij aan het behalen van de doelstellingen die zijn overeengekomen in het Klimaatakkoord van Parijs.

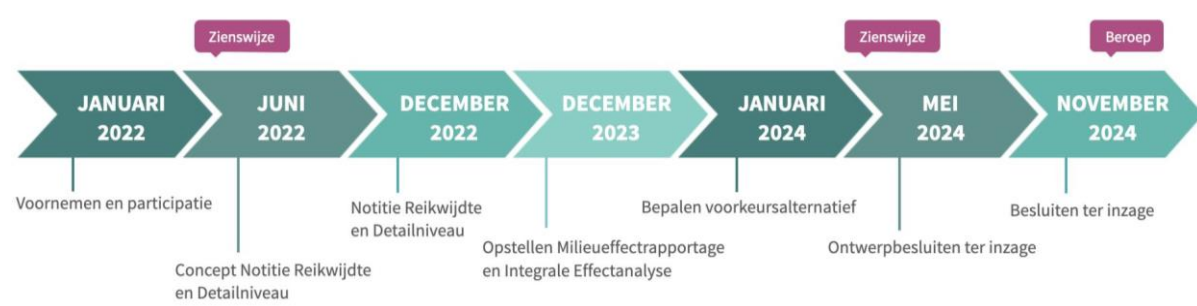
ONDERDELEN ARAMIS

Het uitgangspunt van Aramis is om afgevangen CO₂ van de industriebedrijven te transporteren naar een verzamelpunt met terminal en compressorstation op de Maasvlakte in Rotterdam. Dit gebeurt via bestaande landleidingen, binnenvaart en zeevaart. Op het verzamelpunt wordt CO₂ tijdelijk opgeslagen en op druk gebracht voor verder transport door een centrale CO₂-zeeleiding naar platforms op de Noordzee.

De aanleg van de centrale CO₂-zeeleiding is onderdeel van het Aramis-project, evenals de bouw van het compressorstation op het verzamelpunt. De terminal valt onder CO₂next, een project onder leiding van Vopak en Gasunie. Deze open-access-terminal voor ontvangst en levering van vloeibare CO₂ komt op de Maasvlakte. De afvang van CO₂ bij de fabrieken en de opslag in lege gasvelden diep onder de Noordzee zijn evenmin onderdeel van Aramis. De Aramis-infrastructuur is open en biedt partijen de mogelijkheid om zich aan de afvangzijde of opslagzijde aan te sluiten.

BESLUITVORMING OMTRENT ARAMIS

Voordat Aramis kan worden gerealiseerd, is er een ruimtelijk besluit nodig en moeten de vereiste vergunningen zijn verleend. Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) coördineert de volledige projectprocedure. In aanvulling op de wettelijk geregelde inspraak betreft Aramis iedereen die dat graag wil bij het project. Daarmee handelt het participatieplan van Aramis nu al in de geest van de aankomende Omgevingswet, die op 1 januari 2024 van kracht wordt.

Afbeelding 1. Overzicht procedurestappen en tijdlijn.

PARTICIPATIE TOT DUSVER

De projectprocedure voor Aramis ging officieel van start op 6 januari 2022 met de publicatie van de kennisgeving *Voornemen en Voorstel Participatie voor het project Aramis* en de eerste versie van het participatieplan in de *Staatscourant*. EZK ontving zes reacties naar aanleiding van de kennisgeving.

Op 19 en 24 januari 2022 heeft Aramis werksessies georganiseerd voor stakeholders van de Maasvlakte en de Noordzee. Daaropvolgend vond een aantal individuele en gezamenlijke gesprekken plaats met verschillende stakeholders. De input uit deze gesprekken is meegenomen in een geactualiseerde tweede versie van het participatieplan en meegewogen in de concept-NRD (Notitie Reikwijdte en Detailniveau) en het technisch ontwerp.

Tijdens de stakeholdersessie van 21 juni 2022 werd de inhoud van de concept-NRD besproken, waarop in totaal acht zienswijzen zijn ingediend. De inspraakprocedure heeft geresulteerd in twee aanpassingen aan de concept-NRD:

1. Als gevolg van de zienswijze van Neptune Energy worden de opslagfaciliteiten en bijbehorende infrastructuur van Neptune Energy als gelijkwaardig meegenomen in het Milieueffectrapport (MER), conform de opslagfaciliteiten voor TotalEnergies en Shell;
2. Het tracé van de centrale CO₂-zeeleiding is verder geoptimaliseerd, wat heeft geleid tot drie alternatieven en een variant, die alle in het MER worden getoetst.

In november 2022 werd de derde versie van het participatieplan uitgebracht, dat in het teken stond van de definitieve NRD die in december 2022 is vastgesteld.

PARTICIPATIE KOMENDE PERIODE

De volgende stap in de projectprocedure omvat de voorbereidingen voor het MER: een inventarisatie van de milieueffecten aan de hand van bureaustudies, onderzoeken en surveys. Op basis van de eerste resultaten van de milieuonderzoeken stelt Aramis een Integrale Effectenanalyse (IEA) op (oktober 2023). Deze analyse van de effecten van de verschillende routealternatieven en -varianten biedt tevens een uitgebreide analyse van zaken als de ruimtelijke inpassing.

EZK en Aramis consulteren de brede omgeving over de afwegingen van de IEA op basis van de aspecten milieu, kosten, omgeving, techniek en toekomstvastheid. Participatie onder andere door:

- Publicatie op www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten;
- Websites Aramis en CO₂next;
- Bestuurlijke overleggen (door EZK);
- Een-op-een- of cluster gesprekken;
- Nieuwsbrief Aramis.

Op basis van de IEA kan de minister voor Klimaat en Energie in afstemming met andere overheden het voorkeursalternatief (VKA) kiezen (november 2023). Het VKA vormt de grondslag voor het ruimtelijk besluit (projectbesluit) en de vergunningen. EZK en Aramis raadplegen decentrale overheden en andere departementen over het VKA. Aan de regionale overheden wordt om een regioadvies gevraagd. Participatie onder andere door:

- Een-op-een- of cluster gesprekken met belanghebbenden;
- Bestuurlijke overleggen (door EZK);
- Websites Aramis en CO₂next;
- Nieuwsbrief Aramis.

WIJZIGINGEN IN PARTICIPATIEPLAN

De wijzigingen ten opzichte van de vorige versie van het participatieplan hebben met name betrekking op de planning en inspraak.

- Eerder liep de MER-fase van najaar 2022 t/m najaar 2023. Inspreken op het MER was mogelijk bij de terinzagelegging van de ontwerpbesluiten.
- Eerder was het VKA gepland voor medio 2023 en zou de Commissie MER worden geraadpleegd. In het huidige participatieplan staat het VKA gepland voor november 2023 en wordt de omgeving geconsulteerd. Participatie vindt nu plaats via een-op-eengesprekken en bestuurlijke overleggen door EZK. Informeren gebeurt via de websites van de initiatiefnemers en er vindt geen raadpleging van de Commissie MER plaats.
- Eerder stond de publicatie van het ontwerp-projectbesluit en de ontwerp-vergunningen gepland voor voorjaar 2024, met voor iedereen de mogelijkheid om een zienswijze in te

dienen. Ook zouden er openbare informatiebijeenkomsten worden georganiseerd. Publicatie staat nu gepland voor eind 2024, verder wordt de Commissie MER om advies gevraagd.

- Eerder werd publicatie van het definitieve projectbesluit en de definitieve vergunningen in het najaar van 2024 verwacht, in het huidige participatieplan is dit eind 2024. Iedereen kan reageren op het projectbesluit en de vergunningen door hiertegen beroep in te stellen.